

Františkovo slovo

č.60

Papež František v Paraguay - 1. den

Papež František v Paraguay – 2. a 3. den

Papež František v Paraguay - 3. Den – setkání s mládeží

O. Federico Lombardi o právě skončené apoštolské cestě

Dialog katolické církve s letničními sbory

Na Jemen se shazují bomby vyrobené v Itálii

výtah hlavních myšlenek z promluv papeže Františka a zpráv z Vatikánu. Plné znění naleznete na stránkách Radio Vaticana.

Papež František v Paraguay - 1. den

Asunción. 1. Páteční uvítání papeže po příletu do Paraguaye.

2. Sobotní návštěva v dětské nemocnici v Asunción.

3. Dopolední mše v mariánské poutní svatyni Caacupé

V pátek ve tři hodiny odpoledne místního času Petrův nástupce zahájil poslední etapu své apoštolské cesty přistáním na letišti hlavního města Paraguayské republiky. František do země přijel po dvaceti šesti letech od návštěvy Jana Pavla II. Přivítal jej hustý déšť, který nicméně neodradil statisíce Paraguayců očekávajících papežovu návštěvu. Připojilo se k nim také několik stovek tisíc Argentinců, kteří překročili hranice, aby pozdravili svého krajana a účastnili se sobotní mše svaté v mariánské svatyni v Caacupé.

ad 1. Uvítací ceremoniál na letišti v Asunciónu za účasti prezidenta Horacia Cartese se nesl ve znamení podmanivých tanců a zpěvů indiánské kultury guaraní. Cestou na apoštolskou nunciaturu k odpolednímu odpočinku se papež krátce zastavil na nádvoří jedné ženské věznice. První oficiální promluvu na paraguayské půdě pak pronesl až večer v prezidentském paláci, kde po zdvořilostní soukromé návštěvě hlavy státu oslovil představitele nejvyšších vládních, soudních a diplomatických úřadů. František poděkoval za vřelou pohostinnost, avšak vzápětí připomenul bolestné stránky paraguayských dějin, poznamenané „utrpením války, bratrovražednými boji, chybějící svobodou a porušováním lidských práv“. „Kolik bolesti a smrti“, zvolal papež, aby hned nato ocenil vytrvalost paraguayského lidu, zejména jeho žen, v obnově země po válce tzv. Trojí aliance proti Argentině, Brazílii a Uruguay v druhé polovině 19. století (1864-1870). Z původního půlmilionového počtu obyvatel jich tehdy přežilo dvě stě tisíc, z toho pouhých deset procent tvořili muži

“S pohnutím a obdivem chci uznat roli paraguayské ženy (...) zejména za nespravedlivé války, která téměř zničila bratrství našich národů. Tyto matky, manželky a vdovy nesly na svých bedrech největší zátěž a byly s to vést kupředu své rodiny a zemi, přičemž v nových generacích šířily naději v lepší budoucnost. Kéž Bůh žehná paraguayské ženě, nejslavnější z celé Ameriky.”

Papež připomenul význam národní paměti, která se má pevně opírat o spravedlnost a oprostít se pomstyctivých pocitů. Takto se minulost stane zdrojem inspirace k budování harmonické budoucnosti, neboť si uvědomíme absurditu války.

„Již nikdy bratrovražedné války! Budujme stále mír, a to den za dnem, v každodenním životě. Vyhněme se arogantním gestům, urážlivým slovům, zpupnému vystupování, a naopak podporujme pochopení, dialog a spolupráci.”

Papež ocenil demokratický proces v zemi, která ve stejném roce jako Československo vyšla z pětatřicetileté diktatury. Vyzval k jeho transparentnosti, potírání korupce a setkání se zastánci jiných názorů.

„Nesmíme setrvat ve stavu konfliktu, protože jednota jej vždy převyšuje. Považuji za zajímavý úkon slévat veškeré perspektivy rodící se z ideologického nebo stranického přesvědčení do lásky k vlasti a národu.”

Také na paraguayské půdě Svatý otec neopomenul poukázat na přednostní postavení chudých a potřebných lidí.

„Úsilí všech sociálních složek ať neustává, dokud zde budou děti bez přístupu ke vzdělání, rodiny bez domova, pracující bez důstojné práce, rolníci bez půdy a mnozí lidé, nucení k

migraci za nejistou budoucností. Dokud zde budou oběti násilí, korupce a obchodu s drogami. Ekonomický rozvoj, který nepřihlíží k nejslabším a nešťastným lidem, není opravdový. Měřítkem ekonomického vzorce musí být celistvá důstojnost člověka, zejména toho nejzranitelnějšího a bezbranného."

Papež zaručil podporu katolické církve v tomto úsilí, neboť "všichni křesťané, včetně pastýřů, jsou povoláni starat se o vytváření lepšího světa" (*Evangelii gaudium*, 83).

ad 2. První zastávkou sobotního programu byla Všeobecná dětská nemocnice v Asunciónu. Papež František již v osm hodin ráno prošel odděleními s nejkritičtějšími pacienty a venku pak pozdravil několik stovek nemocničních zaměstnanců. Krátkou a velice působivou promluvu začal otázkou, ve které se ptal dětí, zda se Ježíš někdy rozzlobil, a připomněl pak příhodu z Markova evangelia, kde se Ježíš rozmrzel, když k němu nechtěli pustit děti (Mk 10,13-15). Mimo jiné pak řekl:

"Ježíš měl obzvláště rád děti. Ne že by neměl rád dospělé, ale byl rád s dětmi. Velice se těšil z jejich přátelství a náklonnosti. Měl nejenom rád jejich blízkost, ale dával je dokonce druhým za příklad. Učedníkům řekl: „Nebudete-li jako děti, nevejdete do nebeského království“ (Mt 18,3). Děti stály stranou, dospělí jim nedovolili se přiblížit, ale Ježíš je zavolal, objal a postavil doprostřed, abychom se všichni učili být jako ony. Dnes by nám řekl totéž. Dívá se na nás a říká: Učte se od nich. Musíme se učit z vaší důvěry, radosti a něžnosti, z vaší bojovnosti, z vaší statečnosti. Z vaší nezlomné odolnosti. Jsou to praví bojovníci, že maminky? Řekněte i vy, tatínci a prarodiče, je to tak? Pohled na vás nám dává sílu, dává nám sílu důvěřovat a jít vpřed."

ad 3. Na programu papežovy návštěvy v Paraguay nemohla chybět návštěva národní mariánské svatyně v Caacupé asi 40 kilometrů od hlavního města Asunción. Kostel zbudovaný v roce 1770 byl první stavbou dnes asi 20 tisícového městečka, v jehož středu se nachází. Jméno Caacupé je z jazyka guaraní, který je spolu se španělštinou oficiálním jazykem země, a znamená „za horou“. K tomuto místu obklopenému kopci a bohatou vegetací se mariánská úcta váže od roku 1600, kdy zde podle legendy jeden z domorodců křesťanského kmene Atyrá, pronásledovaný bojovníky nepřátelského kmene, zázračně vyváznu z nebezpečí a na poděkování vytvořil sošku Panny Marie. Ta je uchovávána ve zdejší chrámu, před nímž - na prostranství s kapacitou asi 80 tisíc lidí - slavil papež František v sobotu dopoledne mši svatou ke cti Panny Marie. V okolních ulicích se však bohoslužby účastnil několikanásobně větší počet lidí.

Petrův nástupce svoji promluvu rozvíjel na pozadí andělova zvěstování z Lukášova evangelia a konstatoval, že Maria „moc nerozuměla tomu, co se děje, ale pochopila, že to přichází od Boha, a přitakala.

"Přisvědčila Božímu snu, Božímu plánu, přitakala Boží vůli. Toto přitakání, jak víme, nebylo vůbec snadné žít. Nepřineslo jí privilegia či ohledy, nýbrž to - jak jí předpověděl Simeon - že její „vlastní duší pronikne meč“ (Lk 2,35). A jak pronikl! Proto ji tolik milujeme a nacházíme v ní pravou Matku, která nám pomáhá uprostřed komplikovaných situací uchovávat živou víru a naději."

Potom papež zmínil tři nejobtížnější momenty Mariina života:

"1. Ježíšovo narození. „Nebylo pro ně místo“ (Lk 2,7). Neměli dům, příbytek, kde by uložili svoje dítě. Nebyl prostor, kde by mohlo přijít na svět, ani spřízněná rodina. Byli sami. Jediné přístupné místo byla stáj. V paměti se jí určitě vybavovala andělova slova: „Raduj se, Maria, Pán s tebou.“ A mohla by se ptát: „Kde je nyní?"

2. Útěk do Egypta. Museli odejít, jít do exilu. Tam nejenom neměli místo, rodinu, ale i jejich život byl v nebezpečí. Museli se dát na cestu a odejít do ciziny. Byli migranti kvůli chtivosti a lakotě vládce. I tam bylo možno se ptát: Kde je to, o čem mluvil anděl?"

3. Smrt na kříži. *Neexistuje obtížnější situace pro matku než doprovázet na smrt svého syna. Je to srdceryvné. A my vidíme Marii u paty kříže, jako každou matku, pevnou a neumdlévající, jak doprovází svého Syna až na kraj smrti a to smrti na kříži. A potom ji vidíme, jak sjednocuje a podporuje učedníky.*

Vidíme její život a cítíme se chápáni, pochopeni. Můžeme usednout, modlit se a společným jazykem mluvit o řadě situací, které denně prožíváme. Můžeme se ztotožnit s mnoha situacemi jejího života. Vyprávět jí o svém životě, protože ona rozumí."

„Tato Matka - pokračoval papež - se uprostřed mnoha těžkostí naučila naslouchat a žít, počínaje oním „neboj se, Pán s tebou“ (Lk 1,30.28). Matkou, která nám neustále říká: „Udělejte všechno, co vám řekne“ (Jan 2,5). Je to její ustavičná a nepřetržitá výzva: „Dělejte všechno, co vám řekne“. Nemá svůj vlastní program, nepřichází nám říkat nic nového, pouze je ráda s námi a doprovází naši víru svojí vírou.“

Na konci bohoslužby biskup Caacupé, mons. Catalino Claudio Giménez Medina, přečetl dekret, kterým papež František povýšil zdejší poutní chrám na baziliku. Petrův nástupce pak zasvětil Paraguay Panně Marii.

Cesty

12.7.2015

Papež František v Paraguay – 2. a 3. den

Asunción. 1. „Dějinná zkušenost paraguayských redukcí učí, že lidštější sociální organizace je možná“ – řekl papež při sobotním setkání s občanskou společností v Asunción.

2. „Kdo má duchovní povolání, nevyhledává aplaus“ – řekl papež při setkání s kněžími a řeholníky.

3. V neděli dopoledne se v Asunción papežské bohoslužby účastnil jeden milion věřících.

ad 1. Sobotní odpolední program paraguayaské etapy apoštolské cesty se odehrával v nočních hodinách našeho času. Jeho prvním bodem bylo setkání se zástupci občanské společnosti ve sportovním hale v Asunciónu (foto), která může pojmut pět tisíc lidí. Cestou se papež neplánovaně zastavil v předměstské farnosti sv. Rafaela, kde pozdravil děti v domově pro terminálně nemocné, který je jedním z mnoha charitních děl italského misionáře Alda Trenta.

„Lidštější svět je možný, pokud nezůstaneme nehybně stát před existující nespravedlností. Bratrský svět neobětuje lidi na oltáři peněz a zisku“, prohlásil pak papež před publikem, složeným z „budovatelů společnosti“, jak sám podotkl. Ve své obsáhlé promluvě reagoval na několik svědectví.

"Jak je důležité, aby mladí lidé pochopili, že pravé štěstí spočívá v zápasu za bratrštější a spravedlivější svět. Štěstí a potěšení nejsou synonyma, protože štěstí vyžaduje úsilí, oddanost a, veliké ideály, které neumrtvují život. Nevyhledávejte pohodlné žití, abyste se vyhnuli zápasu. A nepouštějte se do boje sami, nýbrž se poučte ze zkušenosti starších a nalézejte útěchu v síle modlitby, v Ježíši. Bůh je totiž zárukou naší lidské důstojnosti."

Petrův nástupce také naznačil metodu – tedy dialog, který předpokládá kulturu setkávání a uznání různosti. Při hledání obecného dobra je nutné vycházet z rozdílů a otevírat prostor novým alternativám, aniž bychom se obávali případných konfliktů, poznamenal. Zároveň však dialog neznamená vyjednávání, nýbrž předpokládá silnou identitu. Vychází z přesvědčení, že jsme „všichni bratři a děti nebeského Otce“ a že každý člověk může společenství něco nabídnout.

"Skutečné kultury se neuzavírají samy do sebe, protože by to znamenalo jejich smrt. Při studiu dějin se setkáváme s tisíciletými kulturami, které dnes neexistují. Zanikly z mnoha

důvodů, avšak jedním byla jejich uzavřenost. Bez základního přesvědčení o bratrství bude těžké dospět k dialogu. Jestliže si někdo myslí, že existují lidé, kultury nebo situace druhé, třetí nebo čtvrté kategorie, nedopadne dobře. Jednoduše mu chybí to nejmenší: neuznal důstojnost druhého člověka."

Při budování inkluzivní společnosti je nezbytné podporovat chudé lidi v jejich vlastním prostředí, a nikoli s nimi ideologicky manipulovat podle osobních či politických zájmů. Papež přiznal, že je alergický na mnohomluvné projevy o velkých ideálech bratrství, spravedlnosti a míru, které se rozplývají do nekonkrétního prázdna. Vztah ideologií k lidu postrádá celistvost, proto ideologie končí diktaturou.

„Myslí na lid, ale nenechají lid myslet. Všechno pro lid, ale vůbec ne s lidem. To jsou ideologie."

V závěru své promluvy papež upozornil na „jednu z nejzajímavějších sociálních organizací v dějinách, která byla zároveň významnou evangelizační zkušeností“. Řeč je o jezuitských redukcích 17. a 18. století, tedy vesnicích, kde domorodé obyvatelstvo mohlo žít v míru a harmonii.

"Evangelium v nich bylo duší a životem komunity, ve které neexistoval hlad, ani nezaměstnanost, analfabetismus ani útisk. Tato dějinná zkušenost nás učí, že lidštější společnost je možná také dnes. Kde je láska k člověku a vůle mu sloužit, je možné vytvořit takové podmínky, aby všichni měli přístup k nezbytným statkům, aniž by někdo byl vylučován."

Láska k chudým, uzavíral papež, dosvědčuje, že existence jiného rozvojového modelu je možná.

První zastávkou nedělního programu bylo již v osm hodin ráno Bañado Norte, stotisícové chudinské předměstí Asunciónu poblíž řeky Paraguay. Místní farnost a vzdělávací projekty spravují jezuité. Papež vstoupil do dvou domů, kde mu ženy nabídly polévku a čaj maté. Navštívil jednu ze 13 kaplí tohoto předměstí (foto). Při pozdravu na sportovním hřišti František přirovnal úporný zápas místních lidí s nepříznivými podmínkami a častými záplavami ke kontextu, v jakém žila Svatá rodina. A vyzdvihl vzájemnou solidaritu:

"Můžeš chodit na mši každou neděli, ale nemáš-li solidární srdce, nevíš-li, co prožívá lid, je tvá víra velmi slabá a nemocná, nebo už zemřela. Je to víra bez Krista. (...) Možná to nejsilnější poselství, které můžete dát vnějšímu světu, je tato solidární víra. Dábel chce, abyste se mezi sebou přeli, aby vás rozdělil, porazil a okradl o víru. Budte bratrsky solidární, abyste si uhájili víru, která je poselstvím celému městu."

Této vaší víře, vašim rukám a vašemu společenství chci nyní požehnat, loučil se papež s obyvateli předměstské farnosti.

ad 2. Posledním bodem sobotního programu papežovy návštěvy v Paraguay byla bohoslužba nešpor spolu s biskupy, kněžími a zasvěcenými osobami v katedrále Panny Marie Nanebevzaté. Dnešní podoba katedrály pochází z počátku 19. století, kdy byla kompletně přestavěna. Budova pojme tisíc osob. V katedrále se uchovává kříž z 15. století (La Cruz de la Parra), který je jediným dochovaným z devětadvaceti křížů, které na tento kontinent během svých čtyřech cest přivezl Kryštof Kolumbus. Paraguay, která je rozlohou pětikrát větší než Česká republika, má jen šest a půl milionů obyvatel. Katolíci tvoří 93%. Kněží je celkem 804, přičemž více jako polovina z nich patří k nějaké řeholi. Podíl řeholních kněží je celkově v Latinské Americe vyšší než v Evropě.

Papež František během nešpor pronesl homilii, v níž hovořil o liturgické modlitbě církve, a mimo jiné řekl:

„Liturgická modlitba svojí strukturou a rytmizovanou formou chce být výrazem celé církve, Kristovy nevěsty, která se snaží připodobnit svému Pánu. Každý z nás se modlitbou chceme více připodobnit Ježíši. Modlitba vyjevuje to, co žijeme nebo bychom měli žít v každodenním životě, tedy alespoň taková modlitba, která nechce odcizovat anebo být pouhou ozdobou. Modlitba nás podněcuje k uskutečnění či ověření toho, co recitujeme v žalmech: jsme rukama Boha, který „ze smetiště povyšuje chudého“ (Žl 112, 7) a pracujeme, aby se smutek neplodnosti proměnil na radost úrodného pole. Zpíváme, že „drahocenný je v Hospodinových očích život věřících“ (srov. Žl 116,15), bojujeme, přikládáme ruce k dílu, bráníme hodnotu každého lidského života, od početí až do doby, kdy roků přibylo a sil ubylo. Modlitba je odrazem lásky, kterou pociťujeme k Bohu, k druhým a ke stvořenému světu. Příkázání lásky je tím nejlepším připodobněním učedníka-misionáře Ježíšovi. Přilnutí k Ježíšovi dává hloubku křesťanskému povolání, které se zapojuje do Ježíšova „konání“, jež je mnohem více než aktivita, a snaží se Mu připodobnit ve všem, co dělá. Krása církevního společenství se rodí z přilnutí každého jeho členu k Ježíšově osobě a společným vytvářením „povolaného celku“ v bohatství harmonické rozmanitosti.“

O duchovenském povolání potom papež řekl:

„Všichni máme svoje omezení, nikdo nemůže reprodukovat Ježíše Krista v jeho úplnosti, a třebaže každé povolání se utváří především určitými konkrétními paprsky Ježíšova života a díla, existují i některé, které jsou společné a nezbytné. Právě jsme chválili Pána za to, že „nic nelpěl na tom, že rovný Bohu“ (Flp 2,6), a to je charakteristika každého křesťanského povolání: kdo je Bohem povolán, nenadýmá se, nevyhledává uznání, ani pomíjivé aplausy, necítí se povznesen do vyšší kategorie a nejedná s ostatními jako by stál na piedestalu.“

Řekl mimo jiné papež František v sobotu večer v asunsiónské katedrále na setkání s kněžími a zasvěcenými osobami.

ad 3. Jeden milion lidí očekával Petrova nástupce na prostranství Ňu Guazú uvnitř vojenské základny v Asunción, aby se zde účastnili poslední mše svaté této pastorační návštěvy. Mnozí celou noc. Vedle dvaadvacetičlenné Paraguayské biskupské konference koncebrovalo s papežem několik stovek kněží. Papež pronesl homilii o ústředním slovu křesťanské spirituality, které plyne z dnešního evangelia (Mk 6,7-13), kde Ježíš posílá své učedníky hlásat evangelium a dává jim konkrétní doporučení.

„Mohli bychom se soustředit na slova „chléb“, „mošna“, „hůl“, „opánky“, „šaty“. A bylo by to oprávněné. Zdá se mi však, že by vzhledem k tomuto působivému výčtu mohlo uniknout naší pozornosti jedno klíčové slovo. Je to ústřední slovo křesťanské spirituality, zkušenosti učednictví: přívětivost.“ Potom papež pokračoval:

„Ježíš jako dobrý učitel a pedagog posílá učedníky, aby žili přívětivostí. Říká jim: „Zůstaňte, kde vás přijmou.“ Posílá učedníky, aby si osvojili jednu ze základních charakteristik věřícího společenství. Mohli bychom říci, že křesťan je ten, kdo se naučil být přívětivý a naučil se přijímat. Ježíš je neposílá jako mocné, jako majitele, představené, nositele zákonů a norem. Ukazuje jim naopak, že křesťan jde zkrátka přetvářet srdce. A jeho srdce pak pomáhá přetvářet to naše. Učit se žít jinak, podle jiného zákona a jiné normy. Je to přechod od logiky egoismu, uzavřenosti, konfliktu, rozdělení a nadřazenosti k logice života, štědrosti a lásky. Od logiky ovládnutí, útisku a manipulace k logice vlídnosti, přijetí a opatrování.“

Téměř v závěru svojí homilie papež řekl:

„Jedna věc je jistá: nemůžeme nikoho zavazovat, aby nás přijal a hostil. To je jisté a je to součástí naší chudoby a naší svobody. Je však stejně jisté, že nás nikdo nemůže zavazovat, abychom byli nepřívětiví a nepohostinní k životu svého lidu. Nikdo od nás nemůže žádat, abychom byli nevlídní a nepřívětiví k životu svých bratří, zejména těch, kteří ztratili naději a chuť žít. Jak krásné je představovat si naše farnosti, komunity, kaple a místa, kde žijí

křesťané, ne se zavřenými dveřmi, nýbrž jako dějiště opravdových setkání mezi námi a Bohem, jako místa přijetí a přívětivosti.“

Papež František v Paraguay - 3. Den – setkání s mládeží

Asunción. Dnes v půl druhé odpoledne po téměř třináctihodinovém letu dosedl speciál italských aerolinek na římské letiště Ciampino. Modlitba před mariánským obrazem *Salus Populi romani* v bazilice Panny Marie Větší pak zakončila osmidenní apoštolskou cestu, 146. v moderních papežských dějinách, během které Svatý otec František navštívil tři jihoamerické národy a církve – v Ekvádoru, Bolívii a Paraguay.

Nyní se však ještě vraťme k nedělnímu závěrečnému programu paraguayské etapy, který se vzhledem k šestihodinovému časovému posunu odehrával v našich nočních hodinách. Po soukromém obědě s dvaadvaceti paraguayskými biskupy v budově apoštolské nunciatury v Asunciónu se František odebral na nábřežní prostranství u řeky Paraguay, zvané *Costanera* a nacházející se nedaleko prezidentského paláce, kde jej očekávalo na dvě stě tisíc mladých lidí.

Setkání s mládeží zahájily zpěvy a tance, po kterých následovala dvě svědectví. Dívka Liz hovořila o tom, jak se po rozvodu rodičů již léta stará o vážně nemocnou maminku a babičku. Mladý muž Manuel vyprávěl, jak zakusil chudobu, drogovou závislost a vyloučení. Petrův nástupce v reakci na jejich slova odložil předem napsanou promluvu a spontánně vytyčil trojí horizont: svobodné srdce, které neotročí klamům tohoto světa, bratrská solidarita a naděje, vkládaná v Ježíše.

V úvodu papež zdůraznil, že svoboda je Boží dar. Avšak je nezbytné dokázat tento dar přijímat a vysvobodit srdce z mnoha pout, jakými mohou být vykořisťování, nedostatek prostředků k obživě, závislost na drogách nebo smutek. František pak vyzval mládež ke společné modlitbě:

„Pane Ježíši, dej mi svobodné srdce, které by nebylo otrokem všech klamů tohoto světa. Ať mé srdce neotročí pohodlí a podvodu, životu v zábavě a zlozvyku. Ať se nestane otrokem falešné svobody, podle které mohu v každou chvíli dělat to, co se mi líbí.“

Papež se pak vrátil k Lizině příběhu a její péči o nemocnou rodinu. Dívka přiznala, že zpočátku se na takovou službu necítila připravena, ale díky solidaritě svých přátel k ní našla sílu. Tato zkušenost, podotkl Petrův nástupce, nás učí, že si nemáme mýt ruce jako Pilát. Liz mohla svou maminku a babičku umístit do hospice a užívat si mládí. Ona však svou láskou naplnila čtvrté přikázání: „Cti svého otce i svou matku“.

„Je to převeliké gesto solidarity, nejvyšší stupeň lásky. Je to svědectví.“

V souvislosti s Manuelovým svědectvím, který po těžkém dětství a mládí prožil záchranné setkání s Ježíšem, papež poznamenal:

„Žádám vás, abyste pochopili, že zatímco váš život je relativně snadný, pro množství jiných mladých lidí to tak není. Dokonce existují takoví, kteří ze zoufalství volí kriminalitu, zločin, anebo přisluhují korupci. Těmto mladým mužům a ženám je třeba říci, že jim stojíme nablízku a že jim v solidaritě, lásce a naději chceme pomoci.“

Oběma proneseným svědectvím bylo společné, že jejich protagonisté našli naději a sílu v Bohu, pokračoval papež. Takové mladé lidi dnes potřebujeme, doplnil: nadějeplnou a silnou mládež, a nikoli malátné, znužené a bezpáteří mladé lidi bez názoru.

„To však vyžaduje oběť, znamená to jít proti proudu. V blahoslavenstvích, která jsme na začátku vyslechli, nám Ježíš dává program, jak jít proti proudu. Říká: „Blahoslavení chudí v duchu“, nikoli „Blahoslavení bohatí, kteří hromadí peníze“. Mluví o chudých v duchu, kteří se dokážou přiblížit k chudému člověku a pochopit jej. Ježíš také neříká: „Blahoslavení, kteří si užívají života“, nýbrž „Blahoslavení, kterým působí zármutek bolesti druhých lidí“.

František mladé lidi opětovně vyzval, aby působili rozruch a rozvířili stojaté vody, avšak aby zároveň pomáhali tento pohyb organizovat a usměrňovat. V samém závěru je opětovně vyzval ke společné modlitbě.

„Ježíši, prosím tě za chlapce a dívky, kteří nevědí, že Ty jsi jejich silou, a bojí se žít, být šťastní a snít. Ježíši, nauč nás snít o velkých a krásných věcech, které se možná mohou zdát všední, avšak rozšiřují srdce. Pane Ježíši, dej nám sílu, svobodné srdce, naději, lásku a nauč nás sloužit.“

Zakončil Svatý otec svou promluvu při setkání s paraguayskou mládeží, po které se odebral na letiště v Asunciónu.

13.7.2015

O. Federico Lombardi o právě skončené apoštolské cestě

Vatikán. Hluboké setkání pastýře se svým lidem, sociální témata, lidová zbožnost a mariánská úcta – to jsou pouze některé momenty, kterými se vyznačovala právě ukončená apoštolská cesta, uvádí pro naše mikrofony **O. Federico Lombardi**, tiskový mluvčí Svatého stolce. Obyvatelé Ekvádoru, Bolívie a Paraguaye široce reagovali na papežovo poselství.

„Je tu zřejmá citlivost latinskoamerického lidu, radostné a vděčné přijetí papeže, který pochází z této země a dokáže k ní navýsost konkrétně a výrazně promlouvat. Jazyk a příklady, které papež zvolil, se hluboce dotýkaly srdcí místních lidí a vyvolávaly v nich velice kladnou reakci. Národy všech tří zemí prožívají klíčové okamžiky svých dějin. Jejich situace se oproti minulosti zlepšila, ale přetrvávají mnohé problémy, vyžadující změnu. Jak má tato revoluce proběhnout? Papež František napomohl k pochopení správných postojů, které vycházejí z křesťanské inspirace, avšak tlumočil je do lidských gest, která lidé radostně a ochotně přijímali.“

Co bylo pojátkem apoštolské cesty?

„Tématem cesty byla radost z hlásání evangelia, která inspiruje současný pontifikát. Papež hlásá evangelium, které se nevyděluje z reality tohoto světa, nýbrž sytí úsilí církve a může být podnětem pro práci všech lidí dobré vůle, kteří s otevřenými ušima naslouchají poselství tohoto papeže. Papeže, který vzbuzuje velikou pozornost také za hranicemi církve.“

Duchovním vyvrcholením byla podle otce Lombardiho mše na paraguyském mariánském poutním místě v Caacupé, ačkoli návštěva mariánských svatyní byla na programu v každé z navštívených zemí.

„Papež František dobře zná sošku Matky Boží z Caacupé a ví, co pro Paraguayce znamená. V Buenos Aires měl mnohé paraguayské věřící, pro které ustavil zvláštní farnost. Papež vysoce oceňuje lidovou zbožnost. Teologové či intelektuálové se někdy domnívají, že rizikem lidové zbožnosti je sentimentalismus nebo pověřčivost, ale papež František díky své velké zkušenosti a pastýřské blízkosti lidu chápe její hloubku a důležitost pro uchování živé a celistvé víry. Lidová zbožnost je totiž nejenom výrazem víry, ale zahrnuje do sebe city a výrazové schopnosti národa, čímž razí jeho kulturu a dějiny.“

V promluvě k zástupcům tzv. neformální ekonomiky papež ostře analyzoval sociální témata...

„V tom vidíme typický úhel pohledu současného papeže, který říká, abychom šli na periferii. Nejenom protože odtud můžeme lépe posoudit situaci dnešního světa, nýbrž proto, že z periferie může vyjít hnutí, které možná bude schopné přinést alternativní řešení. Taková, která centrum systému, provázané s mocí peněz, nedokáže vymyslet, ani si představit.“

Závěrečný dokument, který latinskoamerická sociální hnutí papeži předala, pravděpodobně ovlivní Františkovo vystoupení na půdě Organizace spojených národů, které se plánuje v rámci zářijové apoštolské cesty na Kubu a do USA, soudí O. Lombardi.

„Je zřejmé, že papež ve své promluvě ke Spojeným národům pojedná problematiku rozvoje a situaci dnešního světa. Ještě nevíme, jak, ale určitě bude mít na paměti výzvy, ke kterým se jasně vyjádřil ve své encyklice Laudato si´.“

uvedl vatikánský tiskový mluvčí.

17.7.2015

Dialog katolické církve s letničními sbory

Vatikán. V Římě se dnes skončila další etapa dialogu katolické církve s letničními hnutími na téma charismat v církvi. Katolickou stranu vedl mons. Michael F. Burbidge, biskup z Raleigh (USA) a letniční sbory pastor Cecil M. Robeck (USA). Obsah rozhovorů přiblížil Vatikánskému rozhlasu sekretář Papežské rady pro podporu jednoty křesťanů, **mons. Brian Farrell:**

„Je to pokračování dialogu, který je veden bezmála třicet let. Tentokrát byla na pořadu otázka významu a role charismat v životě církve. Byl to dialog velice zajímavý, přímý a také plodný. Stojíme těsně před vydáním závěrečného dokumentu, který shrne pět posledních let. Pro nás katolíky je zásadní věcí, abychom tento fenomén letniční zkušenosti lépe pochopili, což není snadné, a odtud pak přešli ke vzájemnému respektu a porozumění ve snaze o intenzivnější spolupráci.“

Jaké jsou hlavní charakteristiky letniční spirituality?

„Je to především smysl pro přítomnost a přímé působení Boží v životě jednotlivce. To je zřejmé v jejich způsobu modlitby a chápání vnuknutí, která řídí život křesťana. Potom je to smysl pro misie, to znamená povinnost stále hlásat evangelní poselství, což plyne z jejich velmi hlubokého vnímání toho, že bez Krista není spásy.“

Zdá se, že počet letničních sborů ve světě roste a roste také počet stoupenců charismatické obnovy v katolické církvi...

„Myslím, že to je dáno tím, že lidé dnes touží po opravdové spiritualitě, která by překonala intelektuální křesťanství redukující všechno na víru v obsah nauky, kterou je třeba přijmout anebo odmítnout. Dnešní člověk má spíše zapotřebí zakusit Boží přítomnost a milost v konkrétním životě a to letniční i katoličtí charismatici velmi živě vnímají a také předávají svoji radostí a smyslem pro společenství.“

Kam zapadá dialog s letničními z hlediska širší perspektivy dialogu s protestanty?

„Je třeba rozlišovat dva typy světa, se kterým vedeme dialog, tedy svět historických církví, se kterými máme mnoho společných prvků a sdílíme s nimi dějiny, a potom celý tento ostatní svět letničních, charismatiků, který je novou vitální formou autentického a konkrétního života evangelia. Jsou to dva způsoby vedení dialogu, protože mají odlišné základy a odlišné společné prvky.“

Na Jemen se shazují bomby vyrobené v Itálii

Jemen. Nejchudší země arabského světa, Jemenská republika, je na pokraji kolapsu. Jedenadvacet milionů civilního obyvatelstva je kvůli válečnému stavu bez vody, potravin, benzínu, léků a veškerého zdravotnického zázemí. Navíc je tu krizová situace více než milionu interních uprchlíků, potvrzuje z hlavního města San 'á zaměstnanec OSN, **Paolo Lembo**:

"Spojily se tu blokáda obchodních lodí s bombardováním, totálním zničením infrastruktury, kolapsem státního systému, hospodářským ochromením a trvalými boji. Lze si tedy představit, jakou tragédii prožívá místní obyvatelstvo. Jediným vítězem jsou teroristická hnutí, Al Kajda a tzv. Islámský stát, který samozřejmě v této atmosféře anarchie a občanské války jen kvetou. Již kontrolují velkou část východních oblastí země. Lidé tu žijí v hrůze, chaosu a zoufalství. Místní obyvatelé musí řešit obrovské problémy. V hlavním městě San 'á zatím šité kontrolují ústřední instituce, i když samozřejmě nedostávají plat, anebo jen minimální. Teroristické atentáty jsou na denním pořádku, lidé se bojí vycházet. Koalice pokračuje v bombardování, které s sebou v třímilionovém městě přináší mnoho civilních obětí."

Uvedl koordinátor Organizace spojených národů v Jemenu. Je smutnou skutečností, že Saúdskou Arábii zásobí zbraněmi západní dodavatelé, včetně Itálie, sdělil národní koordinátor *Pax Christi*, **O. Renato Sacco**:

"Za posledních pět let je Itálie hlavním dodavatelem zemí, které jsou zapojeny do válek na Blízkém východě. Kde je válka, jsou i naše zbraně. A zde také můžeme pochopit, proč odtud lidé utíkají – utíkají před našimi válkami a našimi zbraněmi. Když čteme zprávy, že Saúdská Arábie bombarduje Jemen, musíme vědět, že používá bomby made in Italy, vyrobené na Sardinii."

Vysvětluje italský kněz.